

04-02-2009

**Status på samarbejdet mellem Politi, Socialpsykiatri og
Psykiatri (PSP) i Københavns Kommune**

Sagsnr.
2009-14105

Dokumentnr.
2009-65186

Sagsbehandler
Julie Rahbæk Møller

<u>Indledning</u>	2
<u>Proces</u>	2
<u>Styregruppens ændringsforslag til det fortsatte PSP-samarbejde</u>	2
<u>Status på PSP-samarbejdet i Københavns Kommune</u>	3
<u>Overordnet samarbejde</u>	4
<u>Mødedeltagelse</u>	4
<u>Sammensætning af medlemmer</u>	4

**MR Handicap og
Psykiatri**

Bernstorffsgade 17, 4 -
lok. 444
1592 København V

Telefon
3317 3490

E-mail
XU29@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683038

www.kk.dk

<u>PSP-samarbejdets fremtidige opbygning</u>	5
<u>Evaluering foretaget af SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd</u>	5
<u>Baggrund for PSP-samarbejdet</u>	6
<u>Formål med PSP-samarbejdet</u>	6
<u>Organisering af PSP-samarbejdet</u>	7
<u>Udveksling af oplysninger</u>	8

Indledning

PSP-samarbejdet blev igangsat ved et kick-off seminar den 23. maj 2008, og har fungeret i et år. Derfor har Socialforvaltningen nu lavet en status på samarbejdet for at finde frem til, hvordan samarbejdet foregår i praksisgrupperne, og om der eventuelt skal foretages ændringer for at få det til at fungere optimalt.

Arbejdsgruppen for PSP-samarbejdet diskuterede ved et møde den 29. maj 2009 den udarbejdede status samt anbefalinger til styregruppen. Dette notat består af en kort beskrivelse af arbejdsgruppens anbefalinger til styregruppen, en beskrivelse af status på PSP-samarbejdet, generel information om PSP-samarbejdet samt slutteligt et afsnit om udveksling af oplysninger, hvori det tydeliggøres, at en lovændring giver mulighed for i bredere omfang at udveksle oplysninger i PSP-regi end hidtil.

Proces

Notatet skal, når det har været fremlagt for styregruppen, udsendes til medlemmerne af praksisgrupperne samt relevante interessenter. Af hensyn til forankring af PSP-samarbejdet i de tre myndigheder: politi, socialpsykiatri og psykiatri, er det vigtigt, at notatet bliver udsendt til så mange som muligt. Dermed bliver andre områder af organisationerne bekendt med PSP-samarbejdet og kan eventuelt

melde sager ind til samarbejdet gennem respektive forretningsgange. Derudover har de tre myndigheder ansvar for, at især de respektive ledere i de tre organisationer informeres om styregruppens beslutninger og bakker op om, at deres medarbejdere deltager i PSP-samarbejdet.

I kommissoriet for PSP-samarbejdet står der, at arbejdsgruppen skal nedlægges umiddelbart efter, der er blevet gjort status over PSP-samarbejdets første tid. Styregruppen fortsætter deres arbejde med Socialforvaltningen som sekretær.

Styregruppens ændringsforslag til det fortsatte PSP-samarbejde

Indstillingerne er udarbejdet på baggrund af status på PSP-samarbejdet, som er beskrevet i det næste afsnit i notatet.

- Af hensyn til den videre implementering foreslås det, at der indføres fast mødetid i praksisgrupperne.
- Til møderne i praksisgrupperne skal der være faste repræsentanter til stede fra de tre myndigheder. Repræsentanterne skal være beslutningsdygtige i forhold til at tage ansvar for de konkrete sager. Hvis repræsentanten er forhindret i at møde op, kan der sendes en stedfortræder. Den enkelte myndighed sørger selv for, at stedfortræderen er inde i de sager, der diskuteres ved mødet.
- Der skal afholdes et seminar for praksisgrupperne i 2010. Derudover foreslås det, at hver praksisgruppe i slutningen af året, i forbindelse med et ordinært møde i praksisgruppen, diskuterer året der gik, det fremadrettede samarbejde samt planlægger møder for det kommende år.

Status på PSP-samarbejdet i Københavns Kommune

Praksisgrupperne mødes skiftevis hos politiet, i psykiatrien og i socialcentrene. Siden opstarten i maj 2008 har de mødtes:

- Praksisgruppe Amager: 5 gange
- Praksisgruppe City: 5 gange
- Praksisgruppe Bellahøj Øst: 4 gange (fremover 1 gang mdlg.)
- Praksisgruppe Bellahøj Vest: 7 gange

En repræsentant fra Socialforvaltningen har læst nogle af referaterne fra møderne i praksisgrupperne, samt deltaget i et møde i to praksisgrupper for at danne sig et billede af samarbejdets karakter og diskutere status med medlemmerne. Derudover har samtlige 39 medlemmer af praksisgrupperne fået tilsendt et spørgeskema, som 19 har svaret på fordelt på: 5 fra politiet, 7 fra Socialforvaltningen og 7 fra Region Hovedstadens Psykiatri.

Møderne i praksisgrupperne, som repræsentanten fra Socialforvaltningen har deltaget i, er overordnet opdelt i to: nyt fra myndighederne og diskussion af konkrete sager.

Omorganiseringer og nye tiltag i de tre myndigheder bliver diskuteret, og får således betydning for både det konkrete samarbejde i PSP-regi, men også mere bredt, da viden om organisationerne kan bruges i andre arbejdsmæssige sammenhænge.

De konkrete sager bliver på forhånd meldt ind til dagsorden, således at medlemmerne kan indhente de nødvendige oplysninger om den vedkommende borger. Den samlede viden bliver diskuteret og det bliver besluttet, hvem der reagerer i forhold til borgeren.

Grundlæggende er der enighed om, at PSP-samarbejdet bidrager væsentligt til arbejdet med psykisk syge kriminelle. De væsentligste positive aspekter ved samarbejdet er ifølge spørgeskemabesvarelserne samt udtalelser ved møderne:

- Kendskab til de andre myndigheders organisationer, arbejdsområder, muligheder og ikke mindst begrænsninger
- Etablering af gode kontakter til brug i dagligdagen
- Styrkelse af den fælles indsats i form af konkrete handlinger overfor de mest udsatte borgere. Som regel kender de tre myndigheder den samme borger og har viden og kompetence til at handle hurtigt og nemt aftale, hvem der er tovholder
- Smidighed i forhold til at samarbejde på tværs af myndigheder
- Man lærer af hinanden og bliver hinandens ambassadører på tværs af myndighedsområde

Der var i spørgeskemaerne også bred enighed om, at samarbejdet er i en opstartsfasen, og derfor er det naturligt med nogle udfordringer, der skal løses hen ad vejen:

- At finde fælles fodslag og engagement samt at få indarbejdet arbejdsgange, også til opfølgning mellem møderne
- At få ”solgt” idéen til alle
- At få et konkret indhold i møderne samt finde tiden til dem
- At erfaringer er forskellige og derfor ser man forskelligt på problemstillingerne
- Ansvarlighed i forhold til de konkrete sager
- At videregive informationer tilbage til baglandet
- Oparbejdelse af fortrolighed

Nogle af de nævnte problematikker kræver ikke konkrete ændringer, men tid til at finde en rytme og lære hinanden at kende. Nedenfor står fremhævet de områder, som i denne del af fasen er mest problematiske, og som styregruppen bør handle på:

Overordnet samarbejde

Til spørgsmålet om kvaliteten af det overordnede samarbejde svarede 2 rigtig godt, 15 godt og 2 mindre godt. Når der bliver svaret mindre godt, er det ifølge kommentarerne fordi PSP-samarbejdet er i opstartsfasen og derfor tager tid at få kørt på skinner.

Flere medlemmer fra Region Hovedstaden og Politiet har foreslået seminarer for både alle deltagere og praksisgrupperne hver især. Dette er forklaret med, at de har været opstartsprocessen igennem i Frederiksberg Kommune og mener, at denne proces forløb bedre pga. seminarer, som kunne give fælles fodslag, og udvikle energi og engagement til gruppen.

Mødedeltagelse

Til spørgsmålet om mødedeltagelse svarede 1, at den er rigtig god, 8, at den er god, mens 7 svarede, at den er mindre god. Ifølge besvarelsene skyldes dette blandt andet, at der mangler struktur i mødefrekvens samt et stabilt fremmøde. Til at forberede dette blev der foreslået, at der bliver indført mødepligt, således at PSP-samarbejdet bliver prioriteret både medarbejdermæssigt og ledelsesmæssigt.

Sammensætning af medlemmer

Til spørgsmålet om sammensætningen af medlemmerne af praksisgrupperne svarede 15, at den er god, 1, at den er mindre god og 3 svarede hverken god eller dårlig.

Overordnet set kan det derfor konkluderes, at sammensætningen fungerer fint. Dog var der i et par af besvarelsene et ønske om deltagelse af OP-teams i praksisgrupperne, da disse ikke er repræsenteret i alle grupperne. Det vurderes at være meget relevant, da OP-teams har kontakt med en gruppe af borgere, som ellers er vanskelige at nå, og hvor der hyppigt bliver anvendt tvang i behandlingen af dem.

PSP-samarbejdets fremtidige opbygning

I Socialforvaltningen er man i gang med en større omorganisering af socialcentrene, som vil gælde fra 1. januar 2010. Det betyder, at voksenteams vil blive reduceret fra 8 til 5 og dække følgende områder:

- City og Østerbro
- Valby og Vesterbro-Kongens Enghave
- Bispebjerg, Vanløse og Brønshøj-Husum
- Nørrebro
- Amager

Det vil i forhold til PSP-samarbejdet betyde, at ét voksteam kan

komme til at referere til to praksisgrupper, hvor de i dag kun refererer til et. Dette vil betyde, at Socialforvaltningen vil tilføje et eller flere nye medlemmer til praksisgrupperne for at sikre sig, at alle lokalområder er repræsenteret. Derudover vil to af praksisgrupperne få en ny tovholder. Dette vil være på plads den 1. januar 2010, og vil blive meldt ud til samtlige medlemmer af praksisgrupperne samt styregruppen.

Evaluering foretaget af SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI er i gang med at lave en undersøgelse af PSP-samarbejdet i 4 kommuner i Danmark, bl.a. i København og på Frederiksberg. Dette skyldes, at det fremgår af lov om ændring af lov om rettens pleje (Udveksling af oplysninger som led i politiets samarbejde med de sociale myndigheder og psykiatrien – PSP-samarbejdet), at politidirektøren skal virke for at etablere et samarbejde mellem politiet, de sociale myndigheder og social- og behandlings-psykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer. Ændringsloven indeholder endvidere en hjemmel til at udveksle oplysninger som led i dette PSP-samarbejde.

Velfærdsministeriet har derfor bestilt undersøgelsen, som kombinerer kvalitative og kvantitative metoder. Den kvalitative analyse kortlægger de teorier og tanker, som ligger bag indførelsen af PSP-samarbejdet, samt hvordan samarbejdet udspiller sig i praksis. Ud fra denne viden er det muligt efterfølgende at konstruere effektmålinger, der kan påvise en effekt af PSP-samarbejdet i det omfang, den måtte eksistere. I København vil evalueringen foregå i den praksisgruppe, der dækker Amager. Den endelige evalueringsrapport vil ligge klar i 2011.

Baggrund for PSP-samarbejdet

PSP-samarbejdet er et samarbejde mellem politi, socialforvaltning og psykiatri om koordinering af indsatsen overfor borgere med psykiske lidelser, misbrugsproblemer eller andre former for sociale problemer.

Baggrunden for samarbejdet er en udvikling på psykisk syge-området og i københavnernes livsform generelt. Flere og flere københavnere bor alene med svage netværk til venner og familie, hvilket forårsager, at sociale og psykiske problemer i visse tilfælde vokser sig meget store, inden de bliver synlige for omverdenen. Det betyder, at et stigende antal borgere med psykisk sygdom, misbrugsproblemer eller andre sociale problemer ikke får hjælp eller støtte i rette tid til skade for borgeren selv eller andre.

Denne udvikling kan ses i sammenhæng med stigningen i antallet af psykisk syge, der begår kriminalitet og en stigning i antallet af personfarlige episoder, hvor psykisk syge er involveret.

Som et modsvar til udviklingen kan politiet, socialforvaltningen og Region Hovedstadens Psykiatri gøre en indsats gennem et tættere samarbejde. Samarbejdet fokuserer på, at borgere med de nævnte problemstillinger identificeres tidligere og efterfølgende får den nødvendige hjælp og støtte på tværs af sektorgrænser. En afgørende faktor her er, at borgeren ikke ender i gråzoner, hvor ingen af de tre myndigheder umiddelbart har et ansvar.

Den konkrete idé om et samarbejde mellem politi, socialforvaltning og psykiatri er udviklet i Frederiksberg Kommune, hvor det har eksisteret i et par år med gode resultater. PSP-samarbejdet i Københavns Kommune, som blev opstartet for et år siden, bygger videre på de erfaringer.

Formål med PSP-samarbejdet

PSP samarbejdet har flere formål. Først og fremmest er formålet en tidlig og koordineret indsats overfor målgruppen. Indsatsen skal være med til at forhindre en social og psykiatrisk deroute for den enkelte borger, som befinder sig i gråzonen af de tre myndigheders ansvarsområde. Dette sker ved, at medarbejdere fra de 3 myndigheder mødes regelmæssigt og diskuterer konkrete borgersager.

De redskaber myndighederne allerede anvender, anvendes mere struktureret og holder sig indenfor de retssikkerhedsmæssige og forvaltningsmæssige krav, hver myndighed er underlagt.

Derudover bidrager samarbejdet til:

- At nedbryde barrierer i sektorsamarbejdet.
- At fremme kendskabet til de tre myndigheders ansvarsområder og arbejdsmetoder.
- At videregive viden om de tre sektorer myndighedsarbejde og ekspertise.
- At skabe et forum for erfaringsopsamling samt metode- og kompetenceudvikling for de involverede myndigheders medarbejdere.

Organisering af PSP-samarbejdet

Samarbejdet er organiseret i tre primære led:

1) En styregruppe som udstikker de overordnede rammer for samarbejdet og er ansvarlig for den løbende evaluering. Styregruppen består af ledelsesrepræsentanter fra Københavns Politi, Københavns Kommunes Socialforvaltning og Region Hovedstadens Psykiatri.

Derudover er der nedsat 4 praksisgrupper fordelt på 4 bydele, som dækker områderne:

	Praksisgruppe Amager	Praksisgruppe City	Praksisgruppe Bellahøj Øst	Praksisgruppe Bellahøj Vest
Politi	Station Amager	Station City Politivagten på Københavns Hovedbanegård. Lokalstationen i Valby. Lokalstationen for Indre By og Vesterbro.	Station Bellahøj Lokalstationen på Østerbro. Lokalstationen på Nørrebro.	Station Bellahøj Lokalstationen på Frederiksberg. Lokalstationen Brønshøj-Husum.
Socialforvaltning	Socialcenter Amager	Socialcenter City, Valby og Vesterbro-Kgs. Enghave	Socialcenter Bispebjerg, Nørrebro og Østerbro	Socialcenter Vanløse og Brønshøj-Husum
Region hovedstadens psykiatri	Psykiatrisk center Amager	Psykiatrisk center Rigshospitalet / Hvidovre	Psykiatrisk center Bispebjerg / Rigshospitalet	Psykiatrisk center Bispebjerg / Frederiksberg

Medlemmerne af praksisgrupperne består af medarbejdere og mellemledere fra de tre sektorer. Fire voksenteamchefer fra Socialforvaltningens Socialcentre er udpeget som tovholdere på de enkelte grupper.

Socialforvaltningen varetager derudover sekretariatsfunktionen i styregruppe og arbejdsgruppe.

Udveksling af oplysninger

For at kunne diskutere konkrete borgersager, skal det altid forsøges at indhente samtykke fra borgeren. Det lader sig ofte ikke gøre, da de sager, som er alvorlige nok til at tages op i PSP-samarbejdet angår borgere, som har det meget dårligt. Derfor henholder PSP-samarbejdet sig til Forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3 om videregivelse af oplysninger om borgere i de tilfælde hvor: ”videregivelse sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den oplysningen angår”.

Videregivelse af informationer i PSP-regi har endvidere været genstand for en udtalelse fra ombudsmanden af 3. juli 2007. Her slås det fast, at videregivelse af personfølsomme oplysninger fra politiet, hvor pågældende ikke samtykker, til enten socialforvaltningen eller behandlingspsykiatrien, kun må finde sted, hvis videregivelsen sker ud fra en vurdering af samtlige nedenstående punkter:

- Videregivelsen sker af hensyn til pågældende selv

- Det er en politileder, der vælger at videregive oplysninger
- Videregivelsen sker efter en helt konkret vurdering af sagen, hvor der er tale om et klart værdispring – dvs. at hensynet til den pågældende klart overstiger hensynet til hemmeligholdelsen
- At der i alle tilfælde først søges indhentet samtykke

Socialforvaltningen og psykiatrien må ikke hjælpe politiet med opklaring af kriminalitet i forhold til borgere med sindslidelser.

Hidtil har der været den begrænsning i lovgivningen, at man kun har meldt sager ind til PSP-samarbejdet, hvis man i sin vurdering har været sikker på, at hensynet til den pågældende klart overstiger hensynet til hemmeligholdelsen. Det har besværliggjort processen, da man i sager, hvor man har været i tvivl ikke har haft mulighed for at diskutere det myndighederne imellem.

Dette er blevet muligt efter, at Folketinget den 3. februar 2009 vedtog forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje (Udveksling af oplysninger som led i politiets samarbejde med de sociale myndigheder og psykiatrien – PSP-samarbejdet). Ændringsloven (lov nr. 114 af 16. februar 2009) er trådt i kraft den 1. april 2009, og lyder:

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 6. november 2008, som ændret senest ved § 15 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 114 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Politidirektøren skal virke for at etablere et samarbejde mellem politiet, de sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer.«

2. § 115 affattes således:

»§ 115. Politiet kan videregive oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold til andre myndigheder, hvis videregivelsen må anses for nødvendig af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde eller af hensyn til politiets samarbejde med de sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer.

Stk. 2. I samme omfang som nævnt i *stk. 1* kan en myndighed videregive oplysninger om enkeltpersoner til politiet og andre myndigheder, der indgår i de former for samarbejde, som er nævnt i *stk. 1*. Oplysningerne må i forbindelse med de nævnte former for samarbejde ikke videregives med henblik på efterforskning af straffesager.

Stk. 3. Inddrages selvejende institutioner, der løser opgaver for det offentlige inden for social- og undervisningsområdet eller social- og behandlingspsykiatrien, i de former for samarbejde, som er nævnt i *stk. 1*, kan der i samme omfang som nævnt i *stk. 1* og 2 udveksles oplysninger mellem myndighederne og institutionerne.

Stk. 4. De myndigheder og institutioner, der indgår i de former for samarbejde, som er nævnt i *stk. 1*, er ikke forpligtet til at videregive oplysninger efter *stk. 1-3*.«

I dette ændringsforslag åbnes der op for muligheden for at videreudveksle oplysninger i PSP-regi, hvor der er en større usikkerhed om, hvorvidt hensynet til den pågældende klart overstiger hensynet til hemmeligholdelsen. Det betyder, at der i mindre grad vil blive tabt borgere på gulvet, da man kan diskutere borgersager tidligere og dermed sikre en tidlig og koordineret indsats. Dog skal det som tidligere stadig forsøges at indhente samtykke fra borgeren.